

Nejvyšší soud

prostřednictvím

Obvodního soudu
pro Prahu 1

ke sp. zn. 44 T 104/2020

Jezuitská 585/4
660 55 Brno
tel.: +420 542 512 111
fax: +420 542 512 227
podatelna@nsz.brn.justice.cz
datová schránka: 5smaetu

Brno 7. září 2021
1 NZO 758/2021 - 12

Obviněný Vojtěch Razima - vyjádření k dovolání

1. Ke shora uvedenému dovolání, které nám bylo předloženo Vaším dopisem ze dne 18. 8. 2021, předkládám následující písemné vyjádření.

2. Dovolání je podáno proti usnesení Městského soudu v Praze, jakožto soudu odvolacího, a je založeno na důvodu podle § 265b odst. 1 **písm. g)** trestního řádu. Z obsahu dovolání je patrné, že důvod podle písm. g) citovaného ustanovení se má vztahovat k odsuzujícímu rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1, jakožto soudu nalézacího, a že usnesení odvolacího soudu chtěl patrně dovolatel napadnout podle písm. l) citovaného ustanovení.

3. Dovolatel opakuje ve svém dovolání obhajobu, kterou uplatnil již před nalézacím soudem a kterou shrnul ve svém odvolání proti odsuzujícímu rozsudku nalézacího soudu. I ve svém dovolání v podstatě namítá, že se o žádnou nepravdivou poplašnou zprávu nejednalo – policii sdělil jen objektivně existující podezřelé okolnosti (opuštěná dodávka parkující v blízkosti Pražského hradu), které by policie v zásadě prověřovala i bez jeho oznámení.

4. Dovolání odpovídá uplatněným dovolacím důvodům a jeví se jako důvodné. K argumentaci dovolatele, s jejíž podstatou se ztotožňuji, dodávám následující.

5. Za zásadní skutečnost považuji, že podle popisu skutku dovolatel nikomu nesdělil, že v zaparkovaných dodávkách bomba je. Ve svém klíčovém sdělení (tedy v odpovědi na dotaz, jak k takovému podezření dospěl) uvedl podle popisu skutku: „*Pouhý úsudek, pouhý úsudek, stojí blízko hradu, jsou opuštěné*“. Sdělil tedy informace, které byly pravdivé a na základě kterých mohla samotná policie zvážit, zda prostory předmětných automobilů prověřit či ne.

6. Z popisu skutku tedy neplyne podstatný znak dané skutkové podstaty – že se jednalo o informaci **nepravdivou**. Automobily skutečně stály poblíž Hradu a skutečně byly opuštěné.

7. Od obvyklých trestných činů dané skutkové podstaty se dovolatelovo jednání zjevně liší tím, že uvedl pravdivé údaje o své osobě a pravdivé byly i okolnosti jím uvedené. Navíc přesně označil podezřelé předměty. Aniž by sám uvedl, že v nich

bomba skutečně je – označil to pouze za svůj úsudek, o kterém výslovně sdělil, že je založený toliko na dvou shora uvedených pravdivých skutečnostech.

8. Mám za to, že sdělení samotného úsudku, výslovně dovozeného konkrétní osobou z konkrétních pravdivých okolností, nemůže nabýt podoby poplašné zprávy, pokud se jedná o úsudek, který sděluje konkrétní identifikovatelný oznamovatel s výslovným dovětkem, že se jedná jen o jeho výklad daných okolností, o nichž ovšem nic bližšího neví. Takové sdělení je možno ověřit dřív, než vyvstane hrozba bezdůvodné aktivace integrovaného záchranného systému. Tak například sdělení konkrétní identifikované osoby „ten vlak jednou vykolejí“, s vysvětlením, že se jedná o úsudek založený výlučně na tom, že podle pozorovatele jezdí vlak konkrétní zatáčkou moc rychle, není nepravdivou zprávou – jedná se o subjektivně pravdivý úsudek, který lze snadno odmítnout opačným úsudkem, že daný panikář o železnici nic neví. Poplašnou zprávou by ovšem bylo anonymní sdělení, že daný vlak „zítra mezi Brnem a Prahou vykolejí“, neboť není známo, v jakém místě, z jakého důvodu, a hlavně na základě jakých informací kdo takovou zprávu vyslovil.

9. Také sdělení dovolatele bylo pouhým úsudkem, který mohli odpovědní činitelé záchranných složek a policie jednoduše odmítnout již na základě informací jim předaných – pokud ovšem chtěli nést odpovědnost za velmi nepravděpodobnou, ale nikoliv vyloučenou, možnost, že poblíž Pražského hradu skutečně vybuchne dodávka, na níž byli před tím dovolatelem prokazatelně upozorněni. Dovolatel zjevně využil toho, že takovou odpovědnost stěží kdo bude ochoten přijmout, což ovšem nezakládá žádný trestný čin.

10. Popis skutku dále neobsahuje popis skutkových okolností, z nichž by bylo možno dovodit, že dovolatel v době skutku **o nepravdivosti svého úsudku věděl**. Chybí tak popis okolností charakterizujících subjektivní stránku trestného činu.

11. Na tom nic nemění soudy zdůrazňovaná okolnost, že dovolatel jednal účelově, aby byly předmětné dodávky jako vraky odstraněny z veřejného prostranství. Takový účel nemůže být trestně relevantní, neboť se jedná o motiv trestně bezvýznamný.

12. K tomu si lze představit množství podobných příkladů, kdy by se dovození trestní odpovědnosti za sdělení zneklidňujících zpráv jevilo jako absurdní. Pokud například údržbář objeví na chodbě soudu opuštěnou těžkou krabici a aby ji nemusel odnášet, při nejistotě o jejím obsahu oznámí podezřelý předmět, jeho motivy se také prolínají. Dílem se nechce namáhat, dílem má strach a dílem si není jist. Pokud zahrádkář se zaplavenou zahrádkou oznámí policii, že z rybníku již teče voda přes hráze mimo přepad, také je motivován osobním zájmem, a přesto jistě smí varovat před protržením hráze. Pokud uživatel vodovodu neúspěšně oznamuje vodárně, že voda má náhle divnou chuť, jistě jej nelze trestat, pokud následně sdělí tuto zprávu policii. Všichni tito oznamovatelé jsou motivováni mimo jiné nebo i zejména také osobně. Tak jako dovolatel však sdělují jen informace pravdivé, které si činitelé záchranných složek a policie musí sami vyhodnotit ve své vlastní kompetenci. Pokud by taková oznámení byla soudně trestně trestána podle toho, zda v krabici skutečně byla bomba, zda skutečně hrozilo protržení rybníka či zda byl vodovod skutečně otrávený, bylo by opomíjeno, že zavinění pachatele musí zahrnovat i to, že sdělovaná zpráva je nepravdivá.

13. V případě dovolatele to znamená, že by mu muselo být prokázáno, že vnitřní prostor dodávek znal a že věděl, že v nich žádná výbušnina není. To mu ovšem podle popisu skutku za vinu kladeno nebylo. Pokud nalézací soud v odstavci 18 odůvodnění svého rozsudku a odvolací soud v odstavci 11 odůvodnění svého usnesení uvádějí, že dovolatel si nepravdivosti svého tvrzení „byl vědom“, pak výrok o vině takové tvrzení neobsahuje. Podle výroku o vině výbušnina ve vozidle následně nalezena nebyla. Dovolateli však nebylo rozsudkem ani obžalobou kladeno za vinu, že by snad o absenci výbušniny věděl již v době předmětného oznámení. K takovému jeho vědomí ani nebyly provedeny žádné důkazy – z ničeho není patrné, že by snad dovolatel interiéry předmětných vozidel v době uvedeného skutku znal nebo se o absenci výbušniny jiným způsobem ujistil nebo že by snad předmětná podezřelá vozidla na místo sám nastražil.

14. Nepravdivost dovolatelova úsudku tak bylo možno ověřit teprve po vnitřní prohlídce vozidel, což se posléze stalo i u druhého vozidla, když první mělo být již dříve zkoumáno z podnětu samotné policie. V době předmětného oznámení nebyla pravdivost předmětné obavy zcela vyloučena – byla v souladu s běžnou lidskou zkušeností, že v takových vozidlech na takovém místě by výbušnina být mohla.

15. Dodávám, že pokud byla dovozena trestnost úsudku založeného na existenci dvou předmětných opuštěných vozidel poblíž Pražského hradu, jedná se o totožný úsudek, jaký na podkladě totožných informací (dvě opuštěná vozidla u Hradu) učinili i představitelé příslušných záchranných složek a policie. Kteří nakonec usoudili, že se jedná o nebezpečí reálné. Stejně výchozí informace (opuštěné dodávky u Hradu) tedy vyhodnotili stejně jako dovolatel. Aniž by pro ně byl dovolatelův úsudek jakkoliv závazný či směrodatný.

16. Poslední otázkou pak je, jak by bylo posouzeno jednání dovolatele, kdyby se v některém z předmětných vozidel bomba skutečně nacházela. Při nynější logice právního posouzení skutku by se teprve tím stalo jeho jednání beztrestným. Rozhodné by pak bylo nikoliv jeho zavinění (jeho vědomí, zda je informace o bombě pravdivá či nepravdivá) ale následek nezávislý na jeho zavinění, což je odpovědnost objektivní, v trestním řízení nepřípustná.

17. Pro úplnost dodávám, že i kdyby se snad jednalo o skutek soudně trestný, tento se formou i obsahem předmětného úsudku dovolatele natolik vymyká všem podobným trestným činům, že by v takovém případě muselo být pečlivě zváženo uplatnění § 12 odst. 2 trestního zákoníku. Když vedlejším výsledkem trestního postihu takového typu oznámení může být posílení lhostejnosti obyvatel navzájem i vůči obci a státu.

18. Jestliže jednání dovolatele za trestné nepovažuji, nezabývám se již jeho námitkami proti přísnější právní kvalifikaci. Poznávám jen, že ve světle argumentace velkého senátu trestního kolegia Nejvyššího soudu uvedené v odstavcích 25-35 odůvodnění jeho usnesení ze dne 16. 3. 2021 sp. zn. 15 Tdo 110/2021 by dovození konkrétní věcné souvislosti dovolatelova jednání s panující epidemií zdaleka nebylo tak jednoznačné, jak uvádějí soudy. Muselo by být totiž zcela vyloučeno, že by v dodávkách bomba být mohla. Což se neodvážily vyloučit ani odpovědné složky. Pokud to v době skutku zcela vyloučeno být nemohlo,

následky možného výbuchu by zatížily policii i integrovaný záchranný systém mnohem více než předmětný falešný poplach.

19. Shrnuji, že konkrétní námitky uvedené dovolatelem jsou ve své podstatě důvodné. Právní posouzení skutku není správné, neboť dovolatel předal jen informace pravdivé a zneklidnění vzešlo jen z jeho úsudku, v rozhodné době nikoliv zcela nesmyslného a zejména výslovně dovozeného jen z informací pravdivých.

Ze shora uvedených důvodů navrhuji, aby Nejvyšší soud

podle § 265k odst. 1 trestního řádu napadené usnesení odvolacího soudu, jakož i rozsudek soudu nalézacího, zrušil,

aby podle § 265k odst. 2 trestního řádu současně zrušil veškerá rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,

a aby podle § 265l odst. 1 trestního řádu nalézacímu soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z hlediska ustanovení § 265r odst. 1 písm. c) trestního řádu **souhlasím s projednáním dovolání v neveřejném zasedání.**

JUDr. Lumír Crha Ph.D., v. r.
státní zástupce

Za správnost vyhotovení:
Hana Bednářová, DiS.